

	<p>СИЛАБУС освітнього компонента «МЕТРОЛОГІЯ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЯ»</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%; padding: 5px;">Галузь знань</td><td style="width: 70%; padding: 5px;">19 Архітектура та будівництво</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Рівень освіти</td><td style="padding: 5px;">Фахова передвища освіта</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Ступінь освіти</td><td style="padding: 5px;">Фаховий молодший бакалавр</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Освітньо-професійна програма</td><td style="padding: 5px;">«Будівництво та експлуатація будівель і споруд»</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Спеціальність</td><td style="padding: 5px;">192 Будівництво та цивільна інженерія</td></tr> </table>	Галузь знань	19 Архітектура та будівництво	Рівень освіти	Фахова передвища освіта	Ступінь освіти	Фаховий молодший бакалавр	Освітньо-професійна програма	«Будівництво та експлуатація будівель і споруд»	Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво										
Рівень освіти	Фахова передвища освіта										
Ступінь освіти	Фаховий молодший бакалавр										
Освітньо-професійна програма	«Будівництво та експлуатація будівель і споруд»										
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія										
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент, що формує спеціальні компетентності										
Рік навчання	IV – курс										
Семестр	7 семестр										
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/заг. кількість годин	3 кредити ЄКТС/90год										
Мова викладання	українська										
Мета (чому це цікаво/потрібно вивчати)	<p>формування у майбутніх фахівців зі спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія базової системи знань з основних розділів дисципліни "Метрологія та стандартизація", є формування у здобувачів освіти теоретичних знань і практичних навичок з метрології та стандартизації, а також ознайомитися з законодавчою базою метрології та статистичним аналізом і оцінкою похибок вимірювань. Ознайомитися з методами вимірювань лінійних, кутових переміщень та деформацій за допомогою механічних та електромеханічних приладів; з методами вимірювань механічних величин за допомогою електричних перетворювачів; з методами неруйнівного контролю якості та випробувань конструкцій будівель і споруд. Ознайомитися з основами стандартизації.</p> <p>Дисципліна "Метрологія та стандартизація" займає важливе місце в формуванні спеціалістів в галузі будівництва. Основною метою викладання дисципліни є систематизоване формування необхідних професійних знань та проектних навичок з фізичних основ, загальних принципів, структури та функціонування систем розподілу енергоносіїв у цивільному будівництві.</p> <p>Дана дисципліна є однією з важливих для спеціальності 192 "Будівництво та цивільна інженерія", що дає можливість дати здобувачам освіти необхідні знання з методів та засобів вимірювань при контролі якості будівельних матеріалів, конструкцій будівель і споруд, вивчити метрологічне забезпечення виробництва, а також навчити здобувачів освіти використовувати різні вимірювальні прилади, методи та засоби при контролі якості будівельних матеріалів та конструкцій;</p>										
Завдання	формування теоретичних знань та практичних навичок у майбутніх фахівців з метою запровадження їх у практичну діяльність.										
Навчальна логістика	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>Змістовий модуль № 1. Метрологія</p> <p>Вступ.</p> <p>Тема 1.1. Метрологія як наука про вимірювання.</p> <p>Тема 1.2. Фізичні величини та їх одиниці.</p> <p>Тема 1.3. Еталони.</p> <p>Тема 1.4. Принципи та методи вимірювання в будівельній справі.</p> <p>Тема 1.5. Похибки вимірювань.</p> <p>Тема 1.6. Засоби вимірювальної техніки.</p>										

	<p>Змістовий модуль № 2. Контроль якості і проведення випробувань</p> <p>Тема 2.1. Організація контролю якості і прийомки в будівництві.</p> <p>Тема 2.2. Перевірка якості і стану матеріалів і з'єднань.</p> <p>Тема 2.3. Контроль якості конструкцій і з'єднань.</p> <p>Тема 2.4. Оцінка міцності матеріалу.</p> <p>Тема 2.5. Ультразвуковий імпульсний метод визначення характеристик матеріалів.</p> <p>Тема 2.6. Методика проведення випробувань будівельних конструкцій.</p> <p>Тема 2.7. Вибір схем і видів навантаження.</p> <p>Тема 2.8: Вимірювальні прилади для статичних випробувань і їхнє застосування.</p> <p>Тема 2.9: Вимірювання деформації.</p> <p>Тема 2.10: Вимірювання переміщень і частот.</p> <p>Змістовий модуль № 3. Стандартизація</p> <p>Тема 3.1: Історія розвитку стандартизації.</p> <p>Тема 3.2: Державна система стандартизації в Україні.</p> <p>Тема 3.3: Принципи та методи стандартизації.</p> <p>Тема 3.4 Категорії та види стандартів.</p> <p>Тема 3.5: Система стандартів у промисловості та будівництві.</p> <p>Тема 3.6: Порядок розробки, затвердження та впровадження стандартів.</p> <p>Тема 3.7: Система конструкторської та технологічної документації.</p> <p>Тема 3.8: Міжнародна стандартизація.</p> <p>Тема 3.9: Якість продукції.</p> <p>Тема 3.10: Основи сертифікації продукції.</p> <p>Види роботи: лекції, практичні заняття, самостійна робота;</p> <p>Методи навчання: словесні (лекція, бесіда, розповідь), наочні (ілюстрації, слайди), інтерактивні (презентації, відеофільми, тестування на ЕОМ)</p> <p>Форми навчання: денна, заочна</p>
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та виконувати практичні завдання в галузі будівництва та цивільної інженерії, використовуючи основні теорії і методи фундаментальних та прикладних наук, що може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності	ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5. Здатність спілкуватись державною мовою, як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
Спеціальні компетентності	СК 1. Здатність користуватися нормативною, технічною і довідковою літературою, дотримуватися вимог ДБН та ДСТУ під час проєктування, виконання робіт в галузі будівництва та цивільної інженерії СК 10. Розуміння технологічних процесів під час зведення, опорядження, експлуатації, ремонту і реконструкції об'єктів будівництва та інженерних мереж з дотриманням вимог охорони праці та охорони навколишнього середовища. СК 14. Здатність застосовувати інформаційні системи і технології для професійної діяльності у галузі будівництва та цивільної інженерії. СК 15. Здатність вирішувати завдання під час робот з влаштування фундаментів різних типів будинків і споруд, вміння визначати форми деформації будинків, способи підсилення основ і фундаментів; здатність визначати та оцінювати навантаження напружене деформований стан

	грунтових основ та несучих конструкцій.
Результати навчання (програмні результати навчання)	<p>РН 6. Здійснювати пошук інформації, необхідної для знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми, у тому числі за допомогою сучасних інформаційних технологій, ідентифікувати, аналізувати та оцінювати отримані дані.</p> <p>РН 8. Знати нормативні документи в галузі будівництва, архітектури і управлінської діяльності та грамотна застосовувати їх під час вирішення задач будівництва та цивільної інженерії.</p>
Пререквізити	Знання української мови, отримані на базі повної середньої освіти
Постреквізити	Вивчення будь-яких освітніх компонентів професійно-практичного циклу навчання
Інформаційне, навчально – методичне забезпечення	<p style="text-align: center;">Основна література: Базова</p> <p>1. Василенко І.Ф. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з курсу „Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання”. — Кіровоград: КНТУ, 2016.— 49 с.</p> <p>2. Гара О.М. Основи метрології і стандартизації в будівництві: навч. посіб. Одеса: Поліграф, 2016. 256 с.</p> <p>URL: http://mx.ogasa.org.ua/bitstream/123456789/3845/1% (дана звернення 25.06.2020).</p> <p>3. Голік Ю.С. «Метрологія, стандартизація та теплотехнічні вимірювання», конспект лекцій – НУПП. – 2020. – 44 с.</p> <p>4. Капінос Н.О., Гончаров В.В. Курс лекцій для - Суми: СНАУ, 2021. - 73 с.</p> <p>5. Косова Л.О., Промоскаль В.І., Червоний В.В. Метрологія та стандартизація в теплоенергетиці [Електронний ресурс]: Підручник для студентів / КПІ ім. Ігоря Сікорського / УПА (м. Харків) ; , -Київ: КПІ ім.. Ігоря Сікорського, 2018, - 451с.</p> <p>6. Полякова Н.О. Метрологія і стандартизація: навч. посіб. для студентів. Київ: «Фітосоціоцентр», 2015. 214 с.</p> <p>URL: http://geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_lit/PosibnykA5k.pdf (дана звернення 21.06.2020).</p> <p>7. Сенчук М. М. Метрологія: Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та лабораторно-практичних занять за кредитно-модульною системою навчання студентів агробіотехнологічного факультету / Сенчук М. М., Хахула В. С., Василенко О.С. – Біла Церква, 2018. – 154 с.</p> <p>8. Седишев Є. С. Конспект лекцій з дисципліни «Метрологія і стандартизація» для студентів 3–4 курсів денної і заочної форм навчання освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 192 – Будівництво та цивільна інженерія / Є. С. Седишев ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 97 с.</p> <p>9. Серьогіна І.Ю. Основи стандартизації, метрології та управління якістю: методичні рекомендації до опрацювання змісту дисципліни для здобувачів вищої освіти спеціальності 015 Професійна освіта (сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості) / І.Ю. Серьогіна – Кривий Ріг : КДПУ, 2021 – 48 с.</p> <p>10. Стандартизація і метрологія в будівництві. Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів освіти усіх форм навчання за спеціальністю 192 – Будівництво та цивільна інженерія. / [уклад. : В. А. Пашинський] ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїнський</p>

- національний технічний університет, кафедра будівельних, дорожніх машин і будівництва. - Кропивницький : ЦНТУ, 2023. – 30 с
11. Торонченко О.М., Чухліб Ю.О., Рома В.В. Навчально-методичний посібник до практичних занять з дисципліни «Екологічна стандартизація, сертифікація та маркування». - ПолтНТУ. – 2016. – 96 с.
12. Третяк А.М., Другак В.М., Колганова І.Г. Стандартизація та нормування у землеустрої: навч. посіб. Київ : «Агроосвіта», 2013. 224 с.
<http://nmcbook.com.ua/wpcontent/uploads/2017/11/%D0%A1%D1%82%> (дата звернення 25.06.2020).

Допоміжна

13. Голік Ю.С. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Метрологія, стандартизація та теплотехнічні вимірювання». – НУПП. – 2020. – 44 с.
14. Капінос Н.О., Гончаров В.В. Методичні вказівки щодо практичної роботи для студентів. - Суми: СНАУ, 2019. 68 с.
15. Мартиненко В.О. Методичні вказівки щодо самостійної роботи для студентів. - Суми: СНАУ, 2017. - 22 с.
16. Метрологія і стандартизація. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт/ Укл. Ковальчук Н.В., Мезенцева О.М., Труш М.М.– Кіровоград: КНТУ, 2015.– 45 с.
17. Паніна В.В. Взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання. Навчально-методичний посібник до лабораторного практикуму для самостійної роботи/В.В. Паніна, О.В. В'юник, Г.І. Дашибець, Д.П. Журавель. – Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2019. – 84 с.
21. Енергетичний менеджмент та енергоефективність : підручник для студентів / І. О. Самойленко, О. Г. Гриб, А. О. Запорожець та ін. Харків: ФОП Бровін О. В., 2020. 348 с. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/44582>
22. Конспект лекцій з дисципліни "Енергоефективність в будівництві"
23. Енергоефективність будівель. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни та виконання практичних робіт. Електронне видання. Кропивницький: ЦНТУ, 2023

Інформаційні ресурси:

1. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
2. Кодекси України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/>
3. Про стандартизацію: Закон України від 05.06.2014 р. № 1315-VII. Дата оновлення: 02.12.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text> (дата звернення 21.06.2021 р.).
4. Про метрологію та метрологічну діяльність: Закон України від 05.06.2014 р. № 1315-VII. Дата оновлення: 01.05.2021 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/1314-18#Text> (дата звернення 21.06.2021 р.).
5. ДСТУ 3651.1-97. Метрологія. Одиниці фізичних величин. Основні одиниці фізичних величин Міжнародної системи одиниць. Основні положення, назви та позначення. [Чинний від 1997-10-09]. Вид. офіц. Київ: Держстандарт України, 1998. 30 с. URL: https://ntb.pstu.edu/images/N-rabotniku/DSTU_3651_97.pdf (дата звернення 21.06.2021 р.).
6. ДСТУ 2681-94. Метрологія. Терміни та визначення. [Чинний від 1996-07-26]. Вид. офіц. Київ: Держстандарт України, 1994. 50 с.
URL:http://online.budstandart.com/ua/catalog/docpage?id_doc=78591 (дата звернення 21.06.2021 р.).

	<p>7. ДСТУ 2860-94 Надійність техніки. Терміни та визначення. [Чинний від 1996-01-01]. Вид. офіц. Київ: Держстандарт України, 1994. URL: https://dnaop.com/html/2273/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3 2860-94 (дата звернення 22.06.2021 р.).</p> <p>8. ДСТУ 1.2:2003. Національна стандартизація. Порядок розроблення національних нормативних документів. [Чинний від 2003-07-01]. Вид. офіц. Київ: Держстандарт України, 1993. URL: https://dnaop.com/html/43908/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3 1.2 2003 (дата звернення 21.06.2021 р.).</p> <p>9. ДСТУ ISO 3230-95 Управління якістю та забезпечення якості. Терміни та визначення [Відредактований від 2019-02-19]. Вид. офіц. Київ: Держстандарт України, 1996. 29 с. URL: https://www.twirpx.com/file/2761313/ (дата звернення 21.06.2021 р.).</p> <p>10. ДСТУ 2925-94 Якість продукції. Оцінювання якості. Терміни та визначення. [Чинний від 1996-01-01]. Вид. офіц. Київ: Держстандарт України, 1995. 34 с. URL: https://www.twirpx.com/file/1624687/ (дата звернення 22.06.2021 р.).</p> <p>11. Електронна бібліотека предмету «Метрологія та стандартизація»</p>
Система оцінювання	Всі практичні, семінарські заняття, самостійні, індивідуальні, контрольні роботи оцінюються за чотирибальною системою оцінювання
Форми поточного та підсумкового контролю	Попередній (тестування, усне опитування, фронтальне опитування) Тематичний (усна перевірка, письмова перевірка, фронтальна перевірка) Рубіжний (тестування, письмове опитування, ККР) Підсумковий – залік
Політика освітнього компонента	<p>Політика щодо дотримання принципів академічної добросесності здобувача освіти:</p> <p>самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття);</p> <p>списування під час модульного контролю знань заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів);</p> <p>самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.</p> <p>Політика щодо дотримання принципів та норм етики та моралі здобувачами освіти:</p> <p>дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної добросесності та професійної етики та деонтології;</p> <p>дотримання правил внутрішнього розпорядку коледжу, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами;</p> <p>усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної добросесності.</p> <p>Політика щодо відвідування занять здобувачами освіти:</p> <p>присутність на всіх заняттях, підсумковому модульному контролі є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважної причини).</p>

	<p>Політика дедлайну та відпрацювання здобувачами освіти:</p> <p>відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання та консультацій (окрім випадків з поважної причини);</p> <p>відпрацювання пропущених занять з поважної причини відбувається у будь-який час, зручний для викладача, у т. ч. згідно з графіком відпрацювання та консультацій;</p> <p>роботи, які здає студент з порушенням терміну без поважних причин. оцінюються на нижчу оцінку (75% від максимальної, наприклад тематична індивідуальна робота);</p> <p>перескладання підсумкового модуля з метою підвищення оцінки не допускається, окрім ситуацій, передбачених Положенням про диплом державного зразка з відзнакою, чи невиконання програми дисципліни або неявки на підсумковий модульний контроль з поважної причини.</p>
Циклова комісія	Будівництва та цивільної інженерії

Розробник

Василь ВЕРНИГОРА

Посада: викладач будівельних дисциплін

Категорія, педагогічне звання: спеціаліст вищої категорії

E-mail: vernigora.vasil@dfkeit.dp.ua

Силабус освітнього компонента погоджено
на засіданні ЦК будівництва та цивільної
інженерії

Протокол № 1 від _____

Голова ЦК

Олена ОСАУЛЕНКО

Розглянуто та схвалено Методичною радою
Дніпровського фахового коледжу енергетичних та
інформаційних технологій

Протокол № 1 від 18.09.2014

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

Валентина БОНДАРЕНКО